

Rutiner vid smittspårning

Syfte

Smittspårning syftar till att stoppa/förhindra spridning av smittsamma sjukdomar och är en skyldighet som vården måste uppfylla enligt smittskyddslagen.

Sammanfattning

- Vid smittspårning upprättas smittspårningshandlingar
- Beh läk anger i journal under ”Smittspårning” att smittspårning initierats.
- Patienterna som exponerats anmodas läkarbesök av ansvarig för smittspårningen, beh läk, Q eller ssk.
- Om anmodad patient ska undersökas på infektionsmottagningen meddelas mssk och patienten sätts upp på väntelista med kommentar ”Anmodad enl. SML av...”
- När den anmodade hörsammat kallelsen meddelas den smittspårningsansvarige direkt av mssk
- Om kallelsen inte hörsammas meddelas den ansvarige direkt
- När processen avslutas anges detta i journal under ”Smittspårning”
- Smittspårningshandlingarna överförs efter avslutad smittspårning till pärmen ”Avslutade smittspårningshandlingar” i journalarkivet
- Varje nytt fall av smitta ger upphov till ett nytt smittspårningsärende

Lagar och författningar

- SOSFS 2005:23. Ny författning om smittspårning som trätt i kraft 21 oktober 2005
- Smittskyddslagen (SOSFS 2004:168). Se ff a 3 kap. 4-6§§
- Smittskyddsförordningen (2004:255). Se ff a 8§ avseende bestämmelser om smittspårning.
- Smittspårningspliktiga sjukdomar är de Allmänfarliga sjukdomarna (2004:168) samt de Smittspårningspliktiga sjukdomarna (SOSFS 2004:5). Se bilaga i detta dokument.
- Läs även Smittskyddsläkaren i Norrbottens rekommendationer om smittspårning på dennes hemsida på Insidan.

Definitioner

Smittspårningsärende. En utredning om vem eller vad som kan ha överfört smittan till patient och vilka andra personer som kan ha smittats.

Smittspårningshandlingar. Alla uppgifter som behövs för smittspårningen ska antecknas. Dessa anteckningar utgör smittspårningshandlingar. T.ex. patientens och kontakternas identitet, adress och telefonnummer, aktuell sjukdom och sannolik smittväg, tidpunkt och plats för överföring av smittan, undersökningsresultat för personer som kan vara smittade samt när och hur de som kan ha smittats informerats om detta.

Smittspårningshandlingar förs utanför VAS och sparas under flik motsvarande indexpatientens födelsedatum i särskild pärm i journalarkivet. I indexpatientens VAS-journal anges under rubriken ”Smittspårning” att smittspårningshandlingar har upprättats. I VAS-journal under rubrik ”Smittspårning” anges både när smittspårningen påbörjats och avslutats. I de fall då smittspårningsärendet överlämnats till annan hälso- och sjukvårdspersonal ska uppgift om ansvarig för smittspårning antecknas i patientjournalen.

Smittspårningsansvar har den behandlande läkaren. Uppgiften kan delegeras till infektionssektionens kurator eller till sjuksköterska på infektionsmottagningen som då utför smittspårning i samråd med den behandlande läkaren.

Handläggning och rutiner – smittspårning

- Den som utför smittspårning, den behandlande läkaren (beh läk), kuratorn (Q) eller sjuksköterska (ssk) vid mottagningen upprättar i samband med patientintervju smittspårningshandlingar.
- Beh läk anger i journalen under ”Smittspårning” att smittspårningshandling upprättats.
- Smittspårningshandlingarna förvaras under processen i journalarkivet i pärm ”Aktuella Smittspårningsärenden” under fliken motsvarande indexpatientens födelsedatum (1-31).
- De personer som kan ha exponerats för smitta enligt smittspårningshandlingarna kontaktas direkt via telefon eller brev av den ansvariga för smittspårningen. Om så är lämpligt kan kallelsebrev även skickas via indexpatienten. En kallelse/anmodan bör innehålla underrättelse om att patienten kan ha smittats och underrättelse om skyldighet att söka läkare.
- Ansvarig för smittspårning (beh läk, Q eller ssk) meddelar mottagningsjuksköterskan (mssk) angående de personer som ska anmodas komma och testa sig. Dessa läggs upp på väntelista med kommentar ”Anmodad enligt SML av...(namnet på smittspårningsansvarige)”.
- När den anmodade dyker upp eller tar kontakt med mottagningen meddelas den smittspårningsansvarige av mssk. Om fallet gäller HIV bokas patienten snarast till läkare för samtal och provtagning. Om möjligt och behov finns erbjudes också kontakt med Q i samband med det första besöket.
- Om kallelsen inte hörsammas sker feedback direkt via mssk till den smittspårningsansvarige.
- När smittspårningen är avslutad anger beh läk i VAS-journal under rubrik ”Smittspårning” att Smittspårningsärendet har avslutats.
- Smittspårningshandlingarna överförs efter avslutad smittspårning från pärmen ”Aktuella Smittspårningsärenden” till pärmen ”Avslutade Smittspårningsärenden” i journalarkivet.
- Smittspårningshandlingarna får gallras tidigast tre år efter det att smittspårningen avslutats.
(**OBS!** Varje nytt fall av smitta som konstateras ger upphov till ett nytt smittspårningsärende.)

Bilaga - Smittspårningspliktiga sjukdomar

Allmänfarliga sjukdomar enligt smittskyddslagen (SFS 2004:168)

- campylobacterinfektion
- difteri
- infektion med enterohemorragisk E.coli (EHEC)
- giardiainfektion
- gonorré
- hepatit A-E
- HIV-infektion
- infektion med HTLV I eller II
- klamydiainfektion
- kolera
- infektion med meticillinresistenta gula stafylokocker (MRSA)
- mjältbrand
- paratyfoidfeber
- pest
- infektion med pneumokocker med nedsatt känslighet för penicillin G
- polio
- rabies
- salmonellainfektion
- shigellainfektion
- svår akut respiratorisk sjukdom (SARS)
- syfilis
- tuberkulos
- tyfoidfeber
- virala hemorragiska febrar exkl. denguefeber och sorkfeber (nephropathia epidemica)

Smittspårningspliktiga sjukdomar enligt SOSFS 2004:5

- botulism
- brucellos
- infektion med cryptosporidium
- echinokockinfektion
- infektion med Entamoeba histolytica
- kikhosta
- legionellainfektion
- listeriainfektion
- mässling
- papegojsjuka
- påssjuka
- röda hund
- trikinos
- infektion med vancomycinresistenta enterokocker (VRE)
- vibrioinfektion exkl. kolera
- yersiniainfektion